

LA TRANSCRIPCIÓ D'UN TESTIMONI MANUSCRIT MEDIEVAL

El primer pas per analitzar filològicament el testimoni d'un text és transcriure'l, és a dir, traslladar el text del testimoni a un suport nou i amb un codi o signes gràfics que permetin reconèixer el text d'acord amb els formats tipogràfics estàndards actuals.

Per tal de reproduir les característiques gràfiques i l'aspecte del testimoni amb la màxima fidelitat possible, s'elabora una transcripció de tipus diplomàtica o semidiplomàtica.

Característiques

- Trasllada la cal·ligrafia del testimoni als caràcters tipogràfics usats actualment, de manera que facilita la lectura del document original.
- És respectuós amb les característiques alfabètiques i gràfiques del testimoni i n'assenyala totes les peculiaritats.
- És respectuós amb la disposició del text en el testimoni manuscrit, mecanoscrit o imprès (puntuació, majúscules i minúscules, divisió de línies, text interlineat, notes al marge, rúbriques i títols, etc.) i n'assenyala totes les peculiaritats.
- És respectuós amb la literalitat del text.
- No presenta intervencions de l'editor.
- Parteix de signes tipogràfics convencionals.

Criteris de transcripció

- Es manté la disposició del text en el manuscrit (rúbriques, divisió de línies, aglutinació i partició de paraules, puntuació, majúscules i minúscules).
- S'identifica el foli o la pàgina en què comença el text, entre claudàtors i en xifres aràbigues, i es marquen els canvis de foli o de pàgina.
 - Quan el text comença a continuació d'un altre poema en un mateix foli, només s'ha d'indicar el número de foli o de pàgina entre claudàtors a l'inici de la transcripció.
 - Quan el text comença a l'inici d'un foli i quan es marca el canvi de foli, s'ha d'afegir una barra vertical | i el número de foli o de pàgina corresponent entre claudàtors i en xifres aràbigues.
Aquesta marca es col·loca abans de la primera lliçó del foli.
- Es marquen els calderons (§), els signes de secció (§) i les creus (+).
- Les inicials d'estrofa es transcriuen amb el mateix cos de lletra que les altres inicials de vers i sense sagnar.
- No es transcriuen els títols corrents del llibre.
- No se separen les paraules aglutinades ni es marquen les elisions de lletres.
- No s'afegeix puntuació.
- Es distingeixen les diferents formes gràfiques que poden representar una mateixa lletra en diferents contextos (com ara les grafies *u/v*, *i/j*, *c/ç*, *f/s*).
- Es desenvolupen les abreviatures, però es marquen entre parèntesis.
- No s'accentuen els mots.
- S'indiquen, si n'hi ha, les correccions del text fetes pel copista o per altres mans.
- Es transcriuen i es marquen gràficament tots els fragments cancel·lats (amb el ratllat) i corregits a continuació, a la interlínia o al marge.
- S'assenyalen les lliçons afegides a la interlínia o als marges, entre parèntesis angulars (< >).
- S'assenyalen les lliçons del text que no es poden llegir (perquè han estat esborrades o per deterioració del foli o de la tinta), amb claudàtors i tres punts suspensius ([...]).
- S'indiquen en nota les hipòtesis de lliçons corregides que no es poden veure bé, perquè han estat raspades o perquè la correcció s'ha fet directament sobre la lliçó.
- No es completen llacunes ni es retoquen els possibles errors que presenta el testimoni.

Activitat

L'activitat consisteix a fer una transcripció diplomàtica d'un testimoni del poema 51 d'Ausiàs March. Tots els testimonis han estat digitalitzats i es poden consultar a través del portal Ausiàs March de la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes.

Manuscrits

A – París, Bibliothèque Nationale, ms. esp. 225, f. 183r-183v

B – París, Bibliothèque Nationale, ms. esp. 479, f. 44v-45v

C – El Escorial, Real Biblioteca del Monasterio de San Lorenzo de El Escorial, ms. L.ijj.26, f. 31r-32r

D – Madrid, Biblioteca Nacional, ms. 2985, f. 46v-47v

E – Madrid, Biblioteca Nacional, ms. 3695, f. 178r-179r

F – Salamanca, Biblioteca Universitària, ms. 2244, f. 50r-50v

G – València, Biblioteca Universitària, ms. 210, I, f. 118r-118v

H – Saragossa, Biblioteca Universitària, ms. 210, f. 41v-42r

I – Barcelona, Biblioteca de Catalunya, ms. 10, f. 55v-56r

K – Barcelona, Biblioteca de Catalunya, ms. 2025, f. 50r-50v

N – Nova York, Hispanic Society of America, ms. 2281, p. 103-104

Edicions antigues

b – Barcelona: Carles Amorós, 1543, f. 17v-18v

c – Barcelona: Carles Amorós, 1545, f. 19r-19v

d – Valladolid: Sebastián Martínez, 1555, f. 29r-29v

e – Barcelona: Claudi Bornat, 1560, f. 23r-24r

Per fer la transcripció cal seguir els criteris de transcripció diplomàtics que s'especifiquen més amunt. És important fer una lletra clara i intel·ligible que permeti distingir correctament les diferents grafies, i revisar bé la transcripció.

La puntuació màxima d'aquest exercici és de 20 punts. Es descomptarà mig punt per cada error, un punt per cada paraula omesa i 5 punts per cada vers omès en la transcripció.

Transcripció:

